

Declaracions institucionals

Durant el curs 2007-2008, l'Institut d'Estudis Catalans ha fet públiques les quatre declaracions següents:

- *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre el tancament de les emissions de Televisió de Catalunya al País Valencià* (13.12.2007)
- *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans a propòsit de les manifestacions del director general d'Air Berlin* (09.06.2008)
- *L'Académie Française contra la llengua catalana* (17.06.2008)
- *Crida per un acord nacional sobre educació* (21.07.2008)

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre el tancament de les emissions de Televisió de Catalunya al País Valencià

L' Institut d'Estudis Catalans lamenta profundament el tancament de les emissions de Televisió de Catalunya al País Valencià. Amb independència dels aspectes legals, tècnics i polítics, aquesta interrupció afecta greument l'expressió normal de la llengua comuna en una part del territori on és pròpia, i atempta contra els drets més elementals dels ciutadans universalment reconeguts d'expressar-se lliurement.

Barcelona, 13 de desembre de 2007

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans a propòsit de les manifestacions del director general d'Air Berlin

L' Equip de Govern de l'Institut d'Estudis Catalans manifesta el seu estupor davant les manifestacions del senyor Joachim Hunold, director general de la companyia aèria Air Berlin, contra l'ús de la llengua catalana en els seus vols als diversos aeroports dels territoris on aquesta llengua és oficialment pròpia.

L'Institut d'Estudis Catalans, com a acadèmia de les ciències i les humanitats, expressa el seu rebuig més enèrgic davant aquesta decisió discriminatòria i recorda que viola els drets humans i civils dels milions de ciutadans de llengua catalana. Recorda també a aquesta companyia aèria que el català és llengua oficialment reconeguda per les autori-

tats d'Andorra, les Illes Balears, Catalunya, el País Valencià, la Catalunya del Nord i l'Alguer, a l'illa de Sardenya.

Barcelona, 9 de juny de 2008

L'Académie Française contra la llengua catalana

Els sotassignats, reunits a París amb motiu de la celebració del trentè aniversari de la creació del Centre d'Estudis Catalans de la Universitat París IV (París-Sorbona), denuncien amb contundència la sorprenent càrrega de l'Académie Française contra el català, el basc, l'occità i el bretó, en demanar que es retiri la proposta d'incloure en la Constitució francesa el reconeixement d'aquestes llengües com a patrimoni de l'Estat.

Declaren que els resulta del tot incomprensible que una institució com l'Académie Française gosi dir que l'esmentada proposta atempta contra la identitat nacional.

Demanen que la institució rectifiqui aquesta actitud i esperen que els acadèmics voldran i sabran entendre el respecte que mereix qualsevol idioma.

Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans

Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans

Josep Maria Soler, abat de Montserrat

Antoni M. Badia i Margarit, rector emèrit de la Universitat de Barcelona i membre de l'Institut d'Estudis Catalans

Marc Taxonera, monjo de Montserrat

Denise Boyer, directora del Centre d'Estudis Catalans de la Sorbona, Universitat París IV

París, 17 de juny de 2008

Crída per un acord nacional sobre educació

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre l'elaboració de la Llei d'educació de Catalunya

L'Institut d'Estudis Catalans fa una crída en pro d'un acord nacional sobre educació a tots els agents polítics, econòmics, socials i educatius del país, davant el procés d'elaboració de la Llei d'educació de Catalunya.

Es tracta d'una convocatòria a exercir una responsabilitat col·lectiva perquè la Llei d'educació esdevingui una eina eficaç per a assegurar el futur i dotar-nos d'una educació de qualitat, una de les infraestructures intangibles més importants per a qualsevol societat avançada.

1. Ens trobem en uns moments crítics per a la nostra comunitat cultural i lingüística, en els àmbits polític, social, demogràfic, cultural, econòmic, jurídic i educatiu. Aquesta circumstància genera, en alguns ciutadans i ciutadanes, una visió pessimista respecte al seu futur.

Des de fa un grapat d'anys assistim a l'emergència d'una nova realitat que ha canviat radicalment la societat. Ens cal donar una resposta educativa als nous reptes lligats al procés de mundialització i a les conseqüències que tenen a tots els nivells. Són cada cop més, i més amplis, els sectors socials que reclamen que la futura Llei d'educació de Catalunya sigui l'expressió de la cohesió social amb què s'han d'afrontar aquestes profundes transformacions que vivim.

2. Educació i escola són uns àmbits especialment sensibles en les cultures que, com la nostra, es troben ara mateix en contextos legals no sempre afavoridors. És prou conegut que l'educació té, entre altres, la funció de transmetre el conjunt de valors i regles d'una determinada societat; mitjançant aquests valors i regles, es reforça la cohesió i la integració en la diversitat dins un continuïum coherent.

En una qüestió tan determinant, la nostra societat no pot deixar de sentir-se fortament compromesa. Hem de treballar per aconseguir unes bases sòlides que garanteixin i afermin el nostre futur. Aquesta inversió en el futur demana infraestructures físiques, estructures polítiques i capital humà. I aquest darrer exigeix crear un sistema educatiu amb criteris d'equitat i excel·lència.

3. El sistema educatiu ha d'assegurar l'accés a la llengua catalana com a factor compartit de cohesió i d'igualtat.

4. La competència tècnica i educativa del professorat és un factor indispensable per a la qualitat educativa. Per a assolir-la, cal que hi hagi una estreta col·laboració i coordinació entre les universitats, l'Administració i les altres instàncies implicades en la formació inicial i continuada dels docents.

5. La immigració ha estat un dels processos centrals del model de desenvolupament de Catalunya i, a hores d'ara, també de la resta dels països de llengua catalana. Aquest fet comporta un nou repte per al sistema educatiu i representa tot un desafiament en una cultura com la nostra, mancada dels recursos habituals per a acollir de manera eficient la nombrosa població nouvinguda d'arreu del món.

No és pas fàcil trobar el camí per a fer una educació basada en la reelaboració de la cultura de procedència dels nois i noies immigrants, amb l'objectiu que, sense perdre els

orígens, hi hagi una adscripció voluntària i participativa en la cultura i la societat catalanes. Cal que hi hagi prou sensibilitat i mobilització socials perquè el sentiment de doble pertinença nacional —de bilateralitat de referències— en el qual viuen els infants i els joves immigrants no porti al fraccionament social.

6. Fa cent anys, les forces polítiques i socials de Barcelona van ser capaces de bastir un consens que, en poc temps, situà la ciutat entre els referents europeus de la qualitat pedagògica i l'educació social i cívica. Ara, com llavors, arribar a aquest pacte social i polític no serà pas fàcil, ja que qualsevol projecte educatiu implica una cosmovisió, una manera d'entendre la persona i un projecte de societat.

Però els temps exigeixen responsabilitat i lleialtat a tots els sectors implicats en l'educació. La formació dels ciutadans requereix una política de futur, i no de rèdits a curt termini; una política de consens i estabilitat per a fornir-nos de les necessàries eines de millora de la qualitat del nostre sistema educatiu, des de l'educació infantil fins a la universitat.

Sense aquest escenari, s'albiren temps molt difícils per a la nostra comunitat cultural i lingüística. La pervivència d'aquesta és greument amenaçada. Però, tot i això, la llengua i la cultura catalanes tenen, encara, prou elements per a reaccionar positivament davant les greus dificultats que se'ls oposen. Aquest consens educatiu és un d'aquests elements cabdals per a reaccionar.

7. Ara és hora, doncs, de respondre als reptes amb un acord nacional i un projecte comú sobre l'educació per a assegurar aquest futur i que aquest sigui òptim. Aquesta tasca requereix una acció de govern i la participació de totes les forces polítiques i socials. Però és imprescindible, també, la participació i la implicació en aquest objectiu del professorat, l'alumnat, el personal administratiu, les associacions de pares i mares, les organitzacions sindicals i patronals, els moviments de renovació pedagògica, l'Administració local i tot el teixit que conforma la societat civil si se'n vol assegurar l'eficàcia.

Barcelona, 21 de juliol de 2008